

شاردنەوى ناسنامەكان، بۇ بەرژەۋەندى كى؟!

سالار رەشىد

ھەرۋەكۈۈ ئاشكرايە، فېدېراسىيۇنى سەرتاسەرى پەنابەرانى عىراقى، رېڭخراۋى پەنابەرانە و خەبات و تىڭكۇشانى بۇ رېڭخراۋى و رابەرىڭىردنى بزووتتەۋە پەنابەرانە بۇ بەدەسھېناتى مافەكانيان. يانى بۇ كۆمەلە خەلئىك كە ئانارامى و ناسەقامگىرى دەۋرۋەرىك كە تىبايدا ئەژىن، ئە ۋوۋى سىياسى و ئابوۋرى و ئابوۋرى كۆمەلەلە تىببەۋە، ناچارى كىردوون كە دەستەلگىرن لەو دەۋرۋەرىە و بە دۋاى دەۋرۋەرىكى ئارام و گونجاو و باشتەر، بۇ درېژەدان بە ژيانيان بگەرېن.

فېدېراسىيۇن رېڭخراۋىكى سىياسى _ كۆمەلە تىببە و كارەكانى بە شىۋەى كەمپىن ئەباتە پىشەۋە. ئەمە سىياسەت و رېڭە چارەى حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارىيە، ئە مەيدانى كار لەنىو پەنابەراندا.

كاتىك كە ئەلېن فېدېراسىيۇن كەمپىنى حىزبى كۆمۇنىستە، يانى ئەم حىزبە پىي باشە رېڭخراۋىك ئە چەشنى فېدېراسىيۇن پىكېبىت بەو سىما و خەسلەتەۋە، ۋە پىيوايە بۇ داكۇكىردن ئە پەنابەران ئەمە باشتەرىن رېڭە چارەيە. رېڭخراۋىك كە دياردەى پەنابەرى زەمىنەكەيەتى و تا ئەو كاتەى مەسەلەى پەنابەرى ۋەك مەسەلەيەك ئە ئارادابىت، ئەو دەزگا و ھۇ و ۋەسىلەيەتى. رېڭخراۋىك كە دەست ئەخاتە سەر رېشەى دياردەى پەنابەرى و ھۆيەكانى بە ديارىكراۋى و بە رۇشنى لىك ئەداتەۋە و بەيان ئەكات. ۋە ھەر حىزب و لايەن و كەسىكىش كە ئەيەۋىت ھۇ و سەرچاۋەى ئەسلى ئەم دياردەيە پەردەپۇش و لىل بكات، رېسۋاى دەكات و پەردەى ئەسەر ھەلدەماتى.

رېڭخراۋىك كە بەرژەۋەندى بەتەۋاۋى جووتدېتتەۋە ئەگەل بەرژەۋەندى پەنابەران و ئەك ھەر ھىچ ناكۇكىيەكىان ئە نىواندا نىيە، بەلكو بەدەسھېناتى دانەبەدانەى داخۋازىيەكانى پەنابەران بە كارى جىدى خۇى ئەزانىت. ئەمە سەربارى تىڭكۇشان بۇ ئە رېشەدەرھىناتى ھۆيەكانى پەنابەرى و سېنەۋەى سنوور و جىاۋازى نىۋان ئىنسانەكان.

رېڭخراۋىك كە ئە بەرامبەر فەرھەنگى كۆنەپەرستانە و كۆن و دارزىو، ئەبەرامبەر بىروباۋەرى راسىستى و ناسىۋنالىستى و فاشىستى و دابەشكردنى ئىنسانەكان لەسەر بنچىنەى ۋلات و نەتەۋە و رەگەز و ئايىن و جنس دەۋەستىتەۋە و فەرھەنگ و بىروباۋەرى مۇدىرن و پىشكەۋتەخۋاز و ئىنسانى ئە جىگايدا دانەنى.

ئىمە ۋەك ھەلسوۋاۋانى فېدېراسىيۇن ئەمانەمان باسكردوۋە و بە رۇشنى باسى ئەكەين. ھەر ئارۇشنىيەك ئەم بارەۋە، ئە سىما و پىكەتەى ئەم رېڭخراۋە لەنىو پەنابەراندا، ئەك ھەر ھىچ قازانچىكى نىيە، بەلكو زەرەمەندە و تۋانا و ئىنىرژى و بەرى تىڭكۇشانمان بەرادەيەك بەھىچ ئەۋات.

كاتىك كە ئەلېن فېدېراسىيۇن كەمپىنى حىزبى كۆمۇنىستە، ئەبى ئەۋەش بلىين كە: ئەمە ناكاتە ئەۋەى فېدېراسىيۇن رېڭخراۋى حىزبى كۆمۇنىست بىت.

فېدېراسىيۇن رېڭخراۋىكى سەربەخۇيە. ھەر پەنابەرىك سەر بە ھەر مەيل و رېڭخراۋىكى سىياسى بىت ۋە يان نەبىت، ئازادانە و يەكسان بەشدارى تىدا ئەكات. واتە فېدېراسىيۇن رېڭخراۋىكى عەقىدەتى و ئايدىۋولۇژىستى نىيە و تەنھا بە كۆمۇنىستەكانەۋە بەرتەسك ناپىتەۋە، بەلكو رېڭخراۋى گشت پەنابەرانە، بە بىروباۋەر و ئايدىۋولۇژى و مەيلى سىياسى جىاۋازىيانەۋە. بەلام ديارە كۆمۇنىستەكان ئەم مەيدانەدا، بە حوكمى تىڭكۇشانىان بۇ نەھىشتىنى

ھەر جۆرە زولم و زور و ناعەدالەتی و بېمافی و ھەلاواردنیك لەنیو ئینسانەکاندا، تیکۆشەرانی پیزی پێشەوون بە ناسنامەى خۆیانەو.

کەواتە سەر بە خۆبوونی فیدراسیۆن ئە پیکهاتە و خەسلەتیدایە، ئە بریار و ھەلبژاردنەکانیدایە. بېگومان ئەمەش بەمانای، سەر بە خۆبوون ئە ناسۆ و سیاسەت و گرایش و چینهکان نییە.

ئەگەر ئیەم کۆمۆنیستەکان بەو شیوەیە، بە ناو نیشان و ناسنامەى خۆمانەو ئە مەیدانی کار لەنیو پەنابەراندان، فەعالییەتی خۆمان ئەبەینە پێش، ئەوا حیزب و لایەنیك ھەن، ئەك ھەر بە ناسنامەى خۆیانەو ئەینە مەیدان، بە لکۆو ئەیانەوئ ھەر ریکخراویکی تریش کە داكۆکی ئە مافی پەنابەران ئەکات، ناسنامەى خۆی ھە ئەنگرئ و لەنیو پەنابەران دەرنەکەوئ و ئەناسریت. ئەم حیزب و لایەنەش یەکییتی نیشتمانی کوردستانە، بە ھاوکاری کەسانیک کە خۆیان بە چەپ و کۆمۆنیست ئەزانن. ئەمانە ئەیانەئ ئەم ئەنگۆیە ئە سیاسەت رەواج پێدەن و بیکە ئە تیگەییشتنی گشتی و شیوازیکی مەحبوب لەنیو پەنابەراندان.

سەرەتا ئەبئ ئەو بەلین کە: ئەم حیزب و لایەنە ئەژیر فشاری بزوتنەوئ پەنابەران و رابەری ریکخراوی فیدراسیۆن ئەبوایە، ھیچ جوئە یەکیان ئەخۆ نیشان ئەئەدا. ئەراستیدا ئەو فیدراسیۆنە کاری بۆ ئەمانەش دۆزیوئەتەو.

ئێستا جیگای خۆیەتی بېرسین: ئەبەرچیە ئەم حیزب و لایەنە تەرویج بە سیاسەتیکی ئەم جۆرە ئەدەن و چ بیانویەکیان بە دەستەوئە و بەدوای چییەوون؟

یەکییتی نیشتمانی کوردستان وەك حیزبیکی دەسەلاتدار ئە کوردستان، بۆخۆی بەشیك ئە نائارامی کوردستانی ئەئەستۆدایە و ئەبەرەمبەر ئاوارەیی و دەربەدەریبەك کە بەسەر خەلکی کوردستاندا ھاتووە لێپرسراو.

یەکییتی و پارتي بەدریژایی میژووی دەیان ساڵەیان چ پێش دەسەلات و چ دوای دەسەلاتیان خەلکی کوردستانیان تووشی دەیان کارەساتی گەرە و دلتەزین کردوو. ئەگەر ئاوریك تەنھا ئە میژووی ھەشت ساڵی دەسەلاتیان بەدەینەو، ئەو ئەمان بۆ روونەبیتەو کە چ رۆئیکیان گێراو ئە ئەھامەتی و کویرەوئەریبەك کە بەسەر خەلکی کوردستاندا ھاتوو. شەری خۆیناوی نیوان ئەم دوو حیزبە ئە پیناوە دەسەلات و ئیمتیازی زیاتر، نواندنئ ھیزی خۆیان بۆ ئەمریکا و دەوئەتەکانی ناوچەکە و حکومەتی بەعس، تاوئەکوو وەك ھیزی سەرەکی بناسرین و ئەھەر سەودا و مامە ئە یەکدا ئەویان زیاتر بە حساب بەینریت، کە بۆ ھاوسەنگی ھیزی نیوانیان گۆیان بەھیچ پرانسیبیک ئەداو و ئەگەل درندەترین ھیز و حکومەت دەستیان تیکەل کردوو و ئارامی کوردستانیان بەتەواوی شیواندوو.

دەستراکیشانی سوپای جمھوری ئیسلامی بۆ کوردستانی عێراق و زەر بەدان ئە ئۆپوزیسیونی ئێران، دەستئاوئەلاکردنی تۆری جاسوسی و مرۆفکۆژی ئیتیلالاتی ئێران بۆ تیرۆری کەسانی سیاسی و عەلمانی و کۆمۆنیست، بە ھاوکاری و چاوساگی یەکییتی نیشتمانی کوردستانە. ھیرش و دەخائەتی ھەموو پۆژەئ سوپای درندەئ تۆرکیا ئە کوردستانی عێراق، بە بەھانەئ لێدانئ ھیزەکانی (پەکا) و ویرانکردنی دەیان گوند و کوشتوبری خەلک.

دەستراکیشانی سوپای درندەئ حکومەتی بەعس و گرتنەوئ شارەکانی کوردستان ئەلایەن پارتيبەو، کە خەلک بەھیچ جۆریك نایەوئت جاریکی تر ئەو حکومەتە و ئەو سوپایە پئ بنیتەو کوردستان. ھەرودھا دەستئاوئەلاکردنی تۆری جاسوسی و مرۆفکۆژی حیزبی بەعس ئە ناوچەکانی ژیر دەسەلاتیدا.

تیرۆرکردنی ههزارهها ژن له كوردستان، رینگریپیهكهینان بو كاروفه عالییهتی حیزبی كۆمونیست و رادیو و رۆژنامهكانی، رینگرتن به كار و فه عالییهتی ریکخراوی سهربهخوی نافرەتان و رۆژنامهكهی، دەرکردنی فتوای كوشتنی فه عالیینی كۆمونیست و یهكسانیخواز و عملانی له لایهن رهوته ئیسلامییهكانهوه، كه ئەم دوو حیزبه دەستیان ئاوه لاکردوون. ئەمانه و دهیان کاره ساتی تر، وایکردوو كه كوردستانی عیراق بیهتته ناوچه یهکی ناناام و خهئکی ئەم پارچه زهویییه، بو ساتیکیش له ژیان و چاره نووسی خویان دنیایا نهبن!

جا ئەگەر یهکییتی نیشتمانی ئەمه کارنامهی بیته و خوی هۆکاری دیاردهی په نابهری بیته، ئەبی چ هه ئویستیکی هه بیته له بهرام بهر مه سه لهی په نابهریدا؟!!

بیگومان هه ئویستی ئەم حیزبه ئەبی شارده وهی ناسنامهی خوی بیته، وه به هیچ شیوه یهك نه ویری به ناوی خویوه و شتیك بلیته. چونكه ئەزانیهت له لایهن په نابهرانه وه چ وه لامیهك وه ره ئه گریته وه. له راستیدا ئەگەر حیزبیهك خوی هۆکاری په نابهری بیته ناتوانیهت داکوکی له مه سه له كه شیان بکات.

یهکییتی نیشتمانی ههر به وه نده وه نه وه ستاوه كه هه لومه ره جیکی ناله بار له كوردستاندا بخوئقیینی و خه ئك تووشی دهر به دهری و ئاواره یی بکات. به ئگوو تاوانبار له هه لومه ره جیکیش، كه ئیستا په نابهران له ولاته كانی ئەوروپا تیایدا ئەژین.

نوینه ران و سه رانی ئەم حیزبه، کاتیك كه له گه ل لیپرسراوان و سه رانی حكومه تی ئەم ولاته نهی ئەوروپا، چاویان به یه كتر نه كه ویت، به قازانجی سیاسه تی ئەم ولاته نه و له دژی به ره ژه وه ندی په نابهران قسه نه كه ن. تاوه كوو ئەم كه ناله شه وه و له سه ره حیسابی باز رگانیکردن به چاره نووسی په نابهرانه وه، به ئیمتیاز و ده سكه و تیکی تر بگه ن.

سه رانی ئەم حكومه تانه زۆر جار باسی ئەوه نه كه ن، كه چۆن له گه ل حیزبه ده سه لاتداره كانی كوردستان دانیشتون و شایه تی نامنبوونی كوردستانیان لیوه رگرتوون. مه گه ر ئەمه گائته كردن نییه به م كۆمه له ئینسانه په نابهره، له لایهن حكومه ته كانی ئەوروپاوه؟! ئایا ئەمه هیچ مانا و ناوه رۆکیکی هه یه، كه ئەم حكومه تانه شایه تی تاوانباران قبوئنه كه ن و خویان له وه هه موو نه هه م ته ییه ی كه له كوردستاندا هه یه گیل نه كه ن؟! ئەمه له كاتیك دایه كه ئەم حكومه تانه، به هیچ جوړیهك دان به شه ره عیبوونی حكومه تی حیزبه كانی كوردستانیشدا نانی!!

جا ئەگەر یهکییتی نیشتمانی ئەم لایه نه شه وه ئەمه هه ئویستی بیته، ئەوا دیسانه وه ناتوانیهت به ناسنامهی خویوه بیته مه دیدان و ههر له به ره مه یه، كه ئەم حیزبه بو داکوکیکردن له په نابهران و وه ستانه وه به دژی بریاری نامرۆقانهی ئەم حكومه تانه سه باره ت، به نامنبوونی كوردستان و قبوئنه كردن و گێرانه وهی په نابهرانی كورد بو كوردستان، نهك ههر ته نها لافیه ته یهك به ناوی خویانه وه به رزناكه نه وه، به ئگوو ناتوانیهت یهك نامه ی ناره زایه تیش بو لیپرسراوان و سه رانی ئەم حكومه تانه بنیری (هه ره كه چۆن دهیان حیزب و ریکخراوی ئەوروپا، ته نها له روانگه ی مرۆقدۆستییا نه وه ئەم کاره یان کردوو). چونكه ئەمجاره یان رووبه رووی قسه ی تووندی ئەم حكومه تانه نه بنه وه، چونكه بیچه وانیه له گه ل قسه ی كۆبوونه وه داخراوه كانیان.

ئەگەر كه سانیهك هه ن پیاو خۆش نییه ئەم راستییا نه دهر كه ون و نكوئی له هه ئویستی دژیه نابهری حیزبه كهیان نه كه ن، با بێن و به ئاشكرا به یان نامه ی ناره زایه تی خویان به ناسنامه ی خویانه وه دهر بکه ن و بیده ن به لیپرسراوانی ئەم ده وئله تانه!

ئەم داوایه له حیزب و لایه نیك كه له و تاوانانه نه گلابی، زۆر ئاسایی و ئاسانه. به لام بو حیزب و لایه نیك كه ئەمه حه قیه ت و ناوه رۆکیتی گه لیك قورس و گرانه. كه واته به هیچ جوړیهك چاوه روانی ئەم حیزبه ناکریت كه

لە مەیدانی بزووتنەووی پەنابەراندایا بە ناسنامەى خۆیەو بەیتەمەیدان. وە لە راستیدا بزووتنەووی پەنابەراندایا بەتەواوی پێچەوانەى بەرژەووەندى ئەم حیزبەى و ھەر پێشڕەووییەك ئەم مەیدانەدا مایەى نیکەرانییە بۆ ئەوان. لێرەدا ئەو پرسیارە دیتە پێشەو: ئەگەر یەكیى خۆى ھۆكاری پەنابەرییە و بزووتنەووی پەنابەراندایا ئە پیناوی داواکانیان و ھەر پێشڕەووییەك ئەو راستایەدا دژی بەرژەووەندى ئەوان بیى، ھۆى چییە ئەفرادى ئەم حیزبە دەستیان داووتە جموجۆل، گوايە داكوکى ئە پەنابەراندایا ئەكەن؟!

ھەرەكوو ئە پێشەو ئەماژەمان بۆى كرد، كە بزووتنەووی پەنابەراندایا بە رابەراییەتى جددى فیدراسیۆن، ئەمانەى خستۆتە ژێر فشار و ناچارى كردوون دەست بەدەنە كارێك ئەم مەیدانەدا. ھاتنەمەیدانیشیان تەنھا بۆ داكوکیكردنە ئە حیزبەكەیان، ئەك بۆ دیفاع ئە داخواییەكانى پەنابەراندایا.

ھاتنەمەیدانى ئەم حیزبە ئەم بارەو بۆ ئەوویە تەبیریەى تاوانەكانى بکات و بەرچاوى خەلك لیل بکات، وە بەر بە یەكگرتنى پەنابەراندایا بگرتى و ھەول بەدات رابەراییەتى فیدراسیۆن ئەچەسپیت. بەكورتییەكەى، ئە ھەولنى ئیحتیواکردنى بزووتنەووی پەنابەراندایا.

ھەرچى ئەو كەسانەشە كە خۆیان بە چەپ و كۆمۆنیست ئەزانن و بوونەتە ھاوپەیمانى ئەم حیزبە، گوايە ئەیانەوئ سوود ئە نفوزى ناسیۆنالیزم وەرەگرن! ئەگەر وامان دانا ئەم نفوزەى ئەمانە باسى ئەكەن راستییەكى تیدا بیى، ئایا ئە ھالەتى وادا كۆمۆنیستەكان ئەبى تەسليم بەو ھەلومەرجە بن؟! وەیان ئەخیر خەبات و تیکۆشانیان بۆ كەمكردنەووی ئەو نفوزە بیى، كە بۆ خۆى خالى لاوازی بزووتنەووی پەنابەراندایا پێكئەھینیىت؟ ئایا ھەلویستی كۆمۆنیستی ئەو كاتەدا سپیکردنەووی روى رەشى تاوانبار و تەبیریەكردنیىت ئەو تاوانانەى كە كردوویانە؟! وەیان ئەخیر، پەردەلەرۆوھەئەمان و تەریكخستەوویانە؟! بەلام ئاشكرايە كە راستى مەسەلەكە، خزمەتكردن بە بەرژەووەندى پەنابەراندایا و ھوشیاركردنەوویان نییە. بەلای ئەمانەووە گرنگ نییە خزمەت بە كى ئەكەن، گرنگ ئەوویە رێگری ئەبەردەم كاری فیدراسیۆن و سیاسەتى حیزبى كۆمۆنیست پێك بەینن. ئەمانە ئەم خالەدا ئەگەل یەكیى ئەك ئەگرنەو. ئەم یەكگرتن و ئیزدواجەیان ئى پیرۆز بیى!

ئەمانە پێكەو ھەولیان كردۆتە ئەك و تەرویج بەو ئەدەن، كە پێویستە كۆمیتەى سەر بەخۆ پێك بیى و ھیچ لایەنیك بە ناسنامەى خۆیەو ئەیاتە مەیدان. كە ئەم جۆرە تەبلیغاتە بۆ خوشیان جیگەى برۆا نییە. ئەوانیش چاك ئەزانن ئە نجامدانى ئەم كارە بە قازانجى سیاسەتى كى ئەبەنە پێشەو. بەلام لە راستیدا سەر بەخۆییەك كە ئەمانە باسى ئەكەن، یانى سەر بەخۆ ئە فیدراسیۆن و سەر بەخۆ ئە سیاسەتى حیزبى كۆمۆنیست، یانى سەر بەخۆ ئە بەرژەووەندى پەنابەراندایا.... كە ئەمەش بۆخۆى جۆریكى ترە ئە سیاسەت و خزمەت بە سیاسەتى حیزبى ئەكات.

بە پێچەوانەى ئەمانەو، ئیمە ئەو بە قازانجى خۆمان و پەنابەراندایا ئەزانن، كە ھەر حیزب و لایەنیك ئەگەر زەرەییەك قازانجى ئەگەل قازانجى پەنابەراندایا ئەك ئەگریتەو، با بە ناو و ناسنامەى خۆى و شیعارى خۆیەو بەیتە مەیدان. تاوەكوو پەنابەراندایا ئە رێرەوى خەباتیاندا ھەر حیزب و لایەنیك بناسن و بریاریان ئەسەر بەدن. تاوەكوو ھەر حیزب و لایەنیك كە دەسكەوتییكى بۆ پەنابەراندایا بەدەستئەیناوە، وەیان شكستیكى بۆ تۆمار كردووە بە لاریدا بردوویەتى، لای پەنابەراندایا ئاشكرا و مەعلوم بیى.

تاوەكوو پەنابەراندایا ئە رێرەوى خەباتیاندا و ھیدی ھیدی، ئەو لایەنەى دلسۆزانە بۆ بەرژەووەندییان ھاتۆتە مەیدان، وەك رابەرى خۆیان بناسن و متمانەى پى بەخشن. وە ھەر لایەنیكى تریش كە مەبەستى زەرەدانە ئە پەنابەراندایا، بێتمانە و تەریك و ریسواى بکات.

ئىمە ۋەك پەنابەران... ئىمە ۋەك كۆمۈنىستەكان، بە پىچەۋانەى ئەو حىزبانەۋە، قازانجىمان ئە ئاشكراكردى ناسنامەكاندايە. ئەم حىزبانەش ئەمە چاك ئەزانن. ھەربۇيە پىيان خۇشە ئىمەش ناسنامەى خۇمان بشارىنەۋە، تاۋەكوۋ نوينەر و رابەرى واقىعى پەنابەران جى ئەكەۋى. چونكە بەمە ئەۋان رېسۋاتر ئەبن، ۋە ئىتر ناتوانن ھەر رۇژە و بە گۆيرەى مەيل و قازانجىيان، پەنابەران بە لارپىدا بەرن.

ئىمە ئەك ھەر ناسنامەى خۇمان ناسارىنەۋە، بەئكوۋ داۋا ئە گشت حىزب و لايەنىكى كوردستانى عىراقىش ئەكەين، كە ھەئوئىستى خۇيان راشكاۋانە و بە ناۋى خۇيانەۋە بخەنە رۋو. ئەۋەتا دەيان حىزب و رېكخراۋ و سەندىكا ئەم ۋلاتانەى ئەۋروپا، بەناۋى خۇيانەۋە پشتيۋانى خۇيانىيان ئە پەنابەرانى كورد و عىراقى دەربېرپۋە.

ۋەرن...! بە پىچەۋانەى حىزبەكانتەۋە، ۋەك مرقۇقىكى پەنابەر ئە بەرانبەر بەرژەۋەندى خۇتان مەۋەستەۋە، ئەگەرچى سەرانى ئىۋە بەم كارەتان ئىتان رازى نابن! ۋەرن، ۋەك ئىنسانى پەنابەر قسەى دلى خۇتان بكەن و بەرگرى ئە قازانج و بەرژەۋەندى پەنابەرىتان بكەن!

1999.12.12